

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

paa § 16 — gives en aarlig Bevilling som Tilskud til Privatbanerne til at dække de 315 000 Kr., som Afgiften til Statsbanerne for Tiden andrager.

Idet Spørgsmaalet herefter gaar over fra at være et Krav paa Statsbanerne til at blive et Krav paa Statskassen, maa jeg ogsaa herom sige et Par Ord. Jeg tror ikke, at Fremsettelsen af disse Krav er vel betænkt, thi var det urimeligt at kræve, at Statsbanerne skulde bære dette Tab, saa bliver det fuldstændig irrationelt, naar det stilles til Statskassen som Middel til at lette Privatbanernes betrængte Økonomi.

Thi hvorledes kan man med dette Formaal for Øje foreslaa, at man f. Eks. skal fritage Skagensbanen, som sidste Aar havde et Driftsoverskud paa 173 000 Kr., for dens Tilslutningsafgift paa 12 700 Kr., medens de 3 Hjørring-Privatbaner, som samme Aar havde et Underskud paa 87 000 Kr., skal bevare deres Egenudgifter til Lokalstation i Hjørring paa 63 500 Kr.? eller at f. Eks. Hads—Ning Herred-Banen, som hidtil har klaret sig og først sidste Aar havde et mindre Underskud paa 11 000 Kr., skal fritages for 4 800 Kr. som Tilslutningsafgift i Aarhus, medens Aarhus—Hammel-Banen, som i de sidste 3 Aar har ligget med et Underskud paa henholdsvis 46 000, 50 000 og 32 000 Kr., skal bevare sine Egenudgifter til Lokalstation med 57 000 Kr. aarlig? Eller for igen at nævne Kolding—Trolldhede-Banen, at denne; som i Fjor havde et Underskud paa 19 000 Kr., skulde lattes med 27 000 Kr., medens Banen i samme By, Kolding-Sydbaner, hvis Underskud var 55 000 Kr., skulde bevare sin Egenudgift til Lokalstation paa 35 500 Kr. og kun lattes for de 4 500 Kr. til Statsbanerne?

Jeg tænker, at Privatbanerne selv vilde være de første til at indse det irrationelle i et saadant Statstilskud med en saadan Fordeling paa Trods af al Rimelighed og Logik, og jeg forudsiger, at et saadant Tilskud paa Finansloven ikke en Gang vilde holde et eneste Aar; Krav om Ligestilling fra andre Baner med Lokalstation vilde melde sig, rimeligvis længe forinden Tilskuddet blev bevilget.

Og hvorledes vilde det være muligt at afvise tilsvarende Krav om Bortfald af Tilslutningsafgift gennem Tilskud paa Finansloven fra de Privatbaner, som har Tilslutning, ikke til Statsbanerne, men til andre Privatbaner? Og af dem er der jo slet ikke saa faa — det gælder alle Banerne paa Bornholm, næsten alle Banerne paa Lolland, adskillige paa Fyn samt enkelte paa Sjælland

og i Jylland. Jeg vil derfor antage, at man kom op paa flere Gange det dobbelte af de 315 000 Kr., som der nu søges om, for at faa de samme Linier fulgt overalt; og saa vilde det endda ikke være nogen rationel Løsning, rent bortset fra, som jeg sagde før, at Rigsdagens Partier hidtil har afvist Tanken om Driftstilskud til Privatbaner.

Jeg har udredet disse Forhold temmelig udførligt, fordi jeg synes, det er nødvendigt overfor den stadige Agitation ud over Landet om den uretfærdige Tilslutningsafgift, hvis Bortfald vilde redde Banernes Økonomi o. s. v. Begge Dele er lige urigtige. Jeg ved ikke i Øjeblikket, hvorledes vi staar i dette Spørgsmaal her i Rigsdagen. Hvis det kun er Enkeltmands Mening, fremsat af lokale Hensyn, vil jeg ikke antage, at dette Spørgsmaal berører det her foreliggende Lovforslag om Statshjælp til private Baner. Skulde der derimod staa Partier bagved, vil jeg finde det nødvendigt, at Spørgsmaalet indgaaende drøftes principielt og i alle sine Konsekvenser i det Udvalg, Tinget nu nedsætter, saa vi kan faa Klarhed over, hvor vi er henne, og jeg skal da stille alle detaillerede Oplysninger til Udvalgets Raadighed. Men jeg maa da samtidig paa Regeringens Vegne tage alt muligt Forbehold overfor det Lovforslags videre Skæbne, som vi her behandler, bl. a. under Hensyn til, at det aarlige Statstilskud, der vilde blive Tale om, hvis Tilslutningsafgiften bortfalder, og dets videre Konsekvenser skulde nedfældes i Bevillinger paa Finansloven, kapitaliseret flere Gange vil overstige, hvad Partiernes Repræsentanter i Moderniseringsudvalget har ment at kunne foreslaa som Støtte til private Baner, og hvad Regeringen har anset det for økonomisk forsvarligt at gaa med til.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Gerhard Nielsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Gerhard Nielsen: Jeg vil gerne gøre en Bemærkning om det af det ærede Medlem Hr. Nørskov udtalte Ønske om at udvide Rammerne for Statshjælpen til Privatbanerne. Han ønsker at medtage de nye Anlæg, som ikke har sluttet deres Anlægsregnskab. Heroverfor vil jeg bemærke, at det Udvalg, Ministeren har nedsat, ikke kunde beskæftige sig med dette Spørgsmaal, idet Grundlaget for Udvalgets Arbejde er fastslaaet i den Skrivelse, Ministeren har tilsendt Udvalget, og hvori det hedder, at Udvalgets Opgave er at undersøge Muligheden for økonomisk Hjælp til Privatbaner, hvis Spormateriel er opslidt,